

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ «ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵՐ», «ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ»,
«ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՇԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԵՎ ՄԻՋԻՆ
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ (ՄԿՈՒ) ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵՐ»
ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՆԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2016թ. գործունեության տարեկան ծրագրի 1-ին կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2016թ. փետրվարի 5-ի թիվ 4/1 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ «ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից իրականացվող «Բարձրագույն մասնագիտական կրթության գնահատման համակարգի բարեփոխումներ», «Կրթության բովանդակային և մեթոդական սպասարկում և հանրապետության հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների վերապատրաստում», «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈՒ) բարեփոխումներ» ծրագրերի ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ, «Ակադեմիական փոխճանաչման և շարժունության ազգային տեղեկատվական կենտրոն» հիմնադրամ:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 2015թ.-ի հունվարի 1-ից մինչև 2016թ.-ի հուլիսի 1-ը:

Վերահսկողության իրականացման ժամկետը՝ 2016թ.-ի փետրվարի 8-ից մինչև 2016թ.-ի սեպտեմբերի 1-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողությունն իրականացվել է դիտարկման և վերլուծության ձևերով, կիրառվել են վերահսկողության՝ ֆինանսական, արդյունավետության (կատարողական) և համապատասխանության տեսակները:

Վերահսկողության արդյունքները՝

«Կրթության բովանդակային և մեթոդական սպասարկում ու հանրապետության հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների վերապատրաստում» ծրագիր

«Հայաստանի Հանրապետության 2015թ-ի և 2016թ-ի պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքներով ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը (այսուհետ՝ նախարարություն) «Կրթության բովանդակային և մեթոդական սպասարկում ու հանրապետության հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների վերապատրաստում» ծրագրով (այսուհետ՝ ծրագիր) նախատեսվել է համապատասխանաբար՝ 505,826.8 հազ. դրամ և 507,945.0 հազ. դրամ: Միջոցները նախատեսվել են «Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային առևտրային կազմակերպություններին» հոդվածով:

Ծրագրի կատարող է սահմանվել «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ ՓԲԸ):

Ծրագրի կատարման նպատակով նախարարության և ՓԲԸ-ի միջև 2015-2016թթ. կնքվել է համապատասխանաբար 505,826.8 հազ. դրամի և 507,945.0 հազ. դրամի պայմանագրեր (այսուհետ՝ պայմանագիր): 2015թ. ֆինանսավորումը կազմել է 505,826.8 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը՝ 505,033.1 հազ. դրամ, 2016թ. առաջին կիսամյակի ֆինանսավորումը կազմել է 215,368.7 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը՝ 225,042.9 հազ. դրամ, սակայն 2015թ. «Հիմնարկի կատարած բյուջետային ծախսերի և բյուջետային պարտքերի մասին» հաշվետվությամբ (այսուհետ՝ հաշվետվություն) ֆինանսավորումը և փաստացի ծախսը ցույց է տրվել 505,826.8 հազ. դրամ կամ փաստացի ծախսը հաշվետվությամբ ցույց է տրվել 793.7 հազ. դրամով ավելի, 2016թ.-ի առաջին կիսամյակի հաշվետվությամբ փաստացի ծախսը ցույց է տրվել 9,674.2 հազ. դրամով պակաս:

ՀՀ կառավարության 18.12.2014թ.-ի «ՀՀ 2015թ.-ի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» N1515-Ն և 24.12.2015թ.-ի ՀՀ 2016թ.-ի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» N1555-Ն որոշումների (այսուհետ՝ որոշում) N 11 հավելվածների (ՀՀ 2015թ.-ի և 2016թ.-ի պետական բյուջեի ոչ ֆինանսական ցուցանիշներ) ծրագրով որպես քանակական

ցուցանիշ՝ «Ուսուցիչների մասնագիտական որակի և մասնագիտության վարկանիշի» բարձրացման նպատակով հանրապետության վերապատրաստվող ուսուցիչների թիվը սահմանվել է 10000:

Կնքված պայմանագրերի հավելվածներով նախատեսվել է իրականացնել հանրակրթական և նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մինչև 10395 մանկավարժական կադրերի վերապատրաստում (այդ թվում ատեստավորման նպատակով մինչև 8900 ուսուցիչների վերապատրաստում): Համաձայն 2015թ.-ի հաշվետվության փաստացի վերապատրաստվել է 8077 մանկավարժական կադրեր (այդ թվում ատեստավորման նպատակով վերապատրաստվել է 5833 ուսուցիչ) 10000-ի փոխարեն: Արդյունքում չի ապահովվել վերը նշված որոշմամբ սահմանված ոչ ֆինանսական (քանակական) ցուցանիշը:

ՓԲԸ-ի կողմից 2015թ.-ի նախարարություն ներկայացված (որը նախարարությունը ներկայացրել է ՀՀ ֆինանսների նախարարություն) բյուջետային հայտով առանձին ծախսային հոդվածներով նախատեսվել են անհրաժեշտ միջոցներից ավելի միջոցներ, որոնք հետագայում նախատեսվել (բաշխվել) են նախահաշվի տարբեր հոդվածներով և օգտագործվել:

Այսպես՝ բյուջետային հայտով.

- Կապի ծառայություններ հոդվածով նախատեսվել է 19,191.5 հազ. դրամ, նախահաշվով հաստատվել է 6,456.0 հազ. դրամ (փաստացի ծախսը կազմել է 8,256.9 հազ. դրամ) կամ հայտով նախատեսվել է 12,735.5 հազ. դրամով ավելի ծախս: ՓԲԸ-ի 2015թ.ի բյուջետային հայտով կապի ծառայության ծախսերը նախատեսվել են 85 հիմնական հեռախոսագծի համար: Փաստացի առկա է և օգտագործվում է 20 հիմնական հեռախոսագիծ: ՓԲԸ-ի և ԿԳՆ-ի կողմից օգտագործվում է 75 բջջային հեռախոսակապ (այդ թվում 20-ը նախարարության և համակարգի այլ աշխատակիցների կողմից): Կապի ծառայության փաստացի ծախսը կազմել է 8,256.9 հազ. դրամ, այդ թվում բջջային հեռախոսակապի ծախսը՝ 6,783.3 հազ. դրամ, այն դեպքում, երբ 2015թ.-ի բյուջետային հայտով բջջային հեռախոսակապի համար ֆինանսական միջոցներ չեն նախատեսվել:
- Գրասենյակային և տնտեսական նյութեր հոդվածով նախատեսվել է 13,385.0 հազ. դրամ, նախահաշվով հաստատվել է 5,692.1 հազ. դրամ (փաստացի ծախսը կազմել է 5,233.7 հազ. դրամ) կամ հայտով նախատեսվել է 7,692.9 հազ. դրամով ավելի ծախս,
- Տրանսպորտային ծախսեր հոդվածով նախատեսվել է 3,880.8 հազ. դրամ, նախահաշվով հաստատվել է 2,245.0 հազ. դրամ (փաստացի ծախսը կազմել է 1,288.3 հազ. դրամ) կամ հայտով նախատեսվել է 1,635.8 հազ. դրամով ավելի ծախս:
- Այլ ծախսեր հոդվածով նախատեսվել է 2,200.2 հազ. դրամ, նախահաշվով ծախս չի նախատեսվել:

- Բյուջետային հայտով չի նախատեսվել, սակայն նախահաշվով նախատեսվել և կատարվել է 23,034.9 հազ. դրամի ծախս, այդ թվում 22,515.3 հազ. դրամի կապիտալ ծախս:

ՓԲԸ-ն իրավասու չէր հատկացված բյուջետային միջոցներով կատարելու կապիտալ ծախսեր (22,515.3 հազ.դրամ), քանի որ ՓԲԸ-ին միջոցները հատկացվել են ընթացիկ դրամաշնորհներ հոդվածով: Չի ապահովվել ՀՀ ֆինանսների նախարարի 09.01.2007թ. N 5 հրամանով հաստատված «Ընթացիկ ծախսերի դասակարգման կիրառման ցուցումները» N 16 հավելվածի պահանջը, այն է, համաձայն որի ընթացիկ դրամաշնորհները տրվում են ընթացիկ ծախսերի և պաշարների ձեռքբերման ֆինանսավորման համար:

Այսպիսով՝ ՓԲԸ-ի կողմից կապիտալ և բջջային հեռախոսակապի ծախսերը չկատարելու արդյունքում 2015թ.-ի գործունեության տարեվերջի ազատ մնացորդը, ֆինանսավորման և փաստացի ծախսերի տարբերության հետ միասին կկազմեր 30,092.3 հազ. դրամ:

Վերը նշվածից հետևում է, որ ծրագրի բյուջետային հայտով միջոցները նախատեսվել են առանց հիմնավորումների և հաշվարկների:

ՓԲԸ-ի դրամական միջոցների մնացորդը 01.01.2015թ. դրությամբ կազմել է 205,242.0 հազ.դրամ, 01.01.2016թ. դրությամբ՝ 202,137.2 հազ. դրամ (առկա են նաև ավանդադրված գումարներ): Դրանք հիմնականում (90%-ից ավելին) գոյացել են նախորդ տարիներին ՓԲԸ-ին պետական բյուջեից տարբեր ծրագրերով հատկացված միջոցների մնացորդներից:

Նախարարության կողմից (2015 և 2016թթ.) պայմանագրով նախատեսված որոշ պարտավորություններ չեն կատարվել:

Այսպես, պայմանագրի 2.3.2 կետի համաձայն (ինչպես նաև 3.1 և 3.2 կետերով) նախարարությունը պարտավոր է կատարել ծրագրի (առանձին միջոցառումների) իրականացման մոնիթորինգ, 2.3.4 կետով նախարարությունը պարտավորվել է իրականացված միջոցառման մասին ներկայացված կատարողական հաշվետվությունները ստանալու օրվանից մինչև 20 աշխատանքային օրվա ընթացքում ընդունել համապատասխան որոշում: Եթե ներկայացված հաշվետվությունների համաձայն իրականացված միջոցառումը համապատասխանում է ծրագրի և պայմանագրի պահանջներին, ապա դրանք ընդունվում են: Հաշվետվությունն ընդունելու դեպքում նախարարությունը եռօրյա ժամկետում տեղեկացնում է (առավել ևս դրամաշնորհի տրամադրման պայմանագրի օրինակելի ձևի 2.3.4 կետով՝ եռօրյա ժամկետում գրավոր ծանուցում է) ՓԲԸ-ին, որոնք չեն իրականացվել: Հարկ է նշել, որ ՓԲԸ-ն նախարարություն է ներկայացնում եռամսյակային հաշվետվություններ, այն դեպքում, երբ ֆինանսավորումն իրականացվում է ամսական կտրվածքով:

Ծրագրի շրջանակում ՓԲԸ-ն համաձայն պայմանագրի հավելվածի նախատեսել է իրականացնել մինչև 40 000 էջ դասագրքերի, ձեռնարկների և այլ գրականության (այսուհետ՝ գրականություն) փորձաքննություն:

Համաձայն ՓԲԸ-ի ներկայացրած հաշվետվության 2015թ.-ին իրականացվել է 71 000 էջ գրականության փորձաքննություն, այդ թվում ՀՀ ԿԳ նախարարի 14.12.2012թ-ի թիվ 1144-Ն հրամանով հաստատված «Հանրակրթական, այդ թվում նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում օգտագործված ձեռնարկների փորձաքննության գործածության երաշխավորման կարգը հաստատելու մասին» կարգին համապատասխան տարբեր հրատարակչությունների (կազմակերպությունների) կողմից ՓԲԸ-ին ներկայացված 72 անուն գրականությունը (22 491 էջ), դրանց իրացման շրջանառությունն ԱԱՀ-ի վճարումից ազատելու նպատակով: Փորձաքննության արդյունքում կազմված դրական եզրակացությունը՝ գրականությունը որպես ուսումնական նյութ երաշխավորելու և դրանք ՀՀ ԿԳ նախարարի հրամանով հաստատվելուց հետո կարող է հիմք հանդիսանալ վերջինիս ապահովման համար: Կարևոր է նշել այն իրողությունը, որ փորձաքննությունն անկախ նպատակից (հաշվի չի առնվում, որ հրատարակիչները շահույթ հետապնդող կազմակերպություններ են և իրենց գործունեության արդյունքում ակնկալում են եկամուտներ, առավել ևս, որ փորձաքննության արդյունքում կարող են ազատվել ԱԱՀ-ի վճարումներից) իրականացվում է անվճար, այն դեպքում երբ ՓԲԸ-ի գործունեության նպատակը շահույթ ստանալն է, որի աղբյուր կարող է հանդիսանալ նաև վճարովի փորձաքննությունը:

«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈՒ) բարեփոխումներ» ծրագիր

«Հայաստանի Հանրապետության 2015թ. պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈՒ) բարեփոխումներ» ծրագրով (այսուհետ՝ ՄԿՈՒ ծրագիր) նախատեսվել է 166,171.2 հազ. դրամ: Միջոցները նախատեսվել են «Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային կազմակերպություններին» հոդվածով: ՄԿՈՒ ծրագրի կատարող է սահմանվել ԿԳՆ «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ ՓԲԸ):

24.02.2015թ.-ին նախարարության և ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է «Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների մասին» 166,023.6 հազ. դրամի պայմանագիր (այսուհետ՝ պայմանագիր), այդ թվում հավելվածով նախատեսված 13 միջոցառումների համար 119,449.0 հազ. դրամ, այդ

միջոցառումներն իրականացնող ՓԲԸ-ի կողմից ստեղծված «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման ազգային կենտրոն» հիմնարկի (այսուհետ՝ ՄԿՈԻԶԱԿ) պահպանման և այլ ծախսեր՝ 46,574.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը կազմել է 162,963.6 հազ. դրամ (նախատեսված 3,060.0 հազ. դրամի մեկ միջոցառման չիրականացման արդյունքում համապատասխան չափով ֆինանսավորում չի կատարվել), փաստացի ծախսը կազմել է 129,600.9 հազ. դրամ: Սակայն «Հիմնարկի կատարած բյուջետային ծախսերի և բյուջետային պարտքերի մասին» հաշվետվությամբ (այսուհետ՝ հաշվետվություն ձև Հ-2) և կատարողական հաշվետվությամբ փաստացի ծախսը ցույց է տրվել 162,963.6 հազ. դրամ կամ կատարվածից 33,362.7 հազ. դրամով ավելի: Ֆինանսավորման և փաստացի ծախսերի տարբերությունը (մնացորդը) կազմել է 33,362.7 հազ. դրամ, այդ թվում 12 միջոցառումների իրականացման համար նախատեսված միջոցներից 13,825.0 հազ. դրամ, պահպանման ծախսերից՝ 19,537.7 հազ. դրամ, այդ թվում աշխատավարձի ֆոնդից՝ 6,433.5 հազ. դրամ, կապի, էլեկտրաէներգիայի, կոմունալ և այլ ծախսերից՝ 13,104.2 հազ. դրամ:

ՓԲԸ-ի կողմից նախարարություն ներկայացված 2015թ.-ի ՄԿՈԻ ծրագրի բյուջետային հայտի (որը նախարարության կողմից ներկայացվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարություն) և հաստատված նախահաշվով նախատեսված ծախսերի համեմատության արդյունքում պարզվեց, որ ներկայացված բյուջետային հայտի և հաստատված նախահաշվի միջև առկա են անհամապատասխանություններ: Բյուջետային հայտով առանձին ծախսային հոդվածներով նախատեսվել են անհրաժեշտ ծախսերից ավելի միջոցներ:

Այսպես՝ բյուջետային հայտով.

- ընդհանուր բնույթի ծառայություններ (միջոցառումներ) հոդվածով նախատեսվել է 124,496.2 հազ. դրամ, նախահաշվով հաստատվել է 116,389.0 հազ. դրամ (փաստացի ծախսը կազմել է 102,564.0 հազ. դրամ) կամ հայտով նախատեսվել է 8,107.3 հազ. դրամով ավելի ծախս (փաստացի ծախսի համեմատ 21,932.2 հազ. դրամով ավելի),
- տրանսպորտային ծախս հոդվածով նախատեսվել է 812.1 հազ. դրամ, այն դեպքում, երբ ՄԿՈԻԶԱԿ-ը իրեն ամրացված տրանսպորտային միջոց չունի,
- կապի, էլեկտրաէներգիայի, կոմունալ և այլ ծախսեր հոդվածներով նախատեսվել է 9,111.2 հազ. դրամ (նախահաշվով վերը նշված ծախսերն առանձնացված չեն նախատեսվել), այն դեպքում երբ ՄԿՈԻԶԱԿ-ը իրեն ամրացված շենք, շինություններ չունի, որևէ ծառայության բաժանորդ չի հանդիսանում, գործում է ՓԲԸ-ին պատկանող շենքում՝ զբաղեցնում է 4 սենյակ (հասցեն՝ Տիգրան Մեծի 67) և հանդիսանում է ՓԲԸ-ի կառուցվածքային ստորաբաժանում:

Վերը նշվածից հետևում է, որ ՄԿՈԻ ծրագրի բյուջետային հայտով միջոցները նախատեսվել են առանց հիմնավորման և հաշվարկների:

ՀՀ կառավարության 18.12.2014թ. N 1515-Ն որոշման N11 հավելվածի (ՀՀ 2015թ. պետական բյուջեի ոչ ֆինանսական ցուցանիշներ) համաձայն ՄԿՈՒ ծրագրով սահմանվել է «չափորոշիչների և գնահատման չափանիշների մշակում» և «ներդրված մոդուլային ծրագրեր»-ի քանակ, յուրաքանչյուրից 17 հատ: Սակայն ՓԲԸ-ի և նախարարության միջև 24.02.2015թ. կնքված պայմանագրի հավելվածով նախատեսվել և համաձայն կատարողական հաշվետվության յուրաքանչյուրից մշակվել է 10 հատ, որոնց համար նախատեսվել է համապատասխանաբար 22,440.0 հազ. դրամ (մեկ միավորի միջին արժեքը կազմում է 2,244.0 հազ. դրամ) և 11,900.0 հազ. դրամ (մեկ միավորի միջին արժեքը կազմում է 1,190.0 հազ. դրամ): Փաստացի չի ապահովվել ՀՀ կառավարության վերը նշված որոշմամբ սահմանված քանակը կամ կատարվել է սահմանվածից յուրաքանչյուրը 7 հատով պակաս, որոնց մշակման համար պետական բյուջեով հատկացված գումարը (ելնելով մեկ միավորի միջին արժեքից) կազմում է 24,038.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերադարձման պետական բյուջե (մնացորդը՝ 33,362.7 հազ. դրամն առկա է):

ՄԿՈՒ-ԶԱԿ-ի կանոնադրության համաձայն ՄԿՈՒ համակարգի ռեսուրսների հետագա բարելավման քաղաքականության ուսումնական գործընթացը կարգավորող նորմատիվ ակտերի նախագծերի, ընթացակարգերի, ուղեցույցների, ուսումնական, մեթոդական, տեղեկատվական գրականության և այլ նյութերի մշակումը պետք է իրականացվի ՄԿՈՒ-ԶԱԿ-ի կողմից՝ իր հաստիքային աշխատողների և նրանց վճարվող աշխատավարձի շրջանակում: Սակայն ՄԿՈՒ համակարգի համար ուսումնական ձեռնարկների և ուսումնամեթոդական նյութերի մշակման համար ՓԲԸ-ի և ՄԿՈՒ-ԶԱԿ-ի թվով 4 աշխատակիցների հաշվարկվել և վճարվել է լրացուցիչ 1,619.8 հազ. դրամ, «Մասնագիտական կրթություն և ուսուցում» հանդեսի կազմման, սրբագրման և այլ աշխատանքների համար կնքված պայմանագրերի շրջանակում ՄԿՈՒ-ԶԱԿ-ի աշխատակիցներ չհանդիսացող թվով 5 անձանց հաշվարկվել և վճարվել է 1,673.7 հազ. դրամ:

ՄԿՈՒ ծրագրի ֆինանսական միջոցները նախատեսվել և հատկացվել են պետական բյուջեի ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման <<Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային առևտրային կազմակերպություններին>> հոդվածով, սակայն ՓԲԸ-ի կողմից «ՄԿՈՒ հմտությունների հանրապետական մրցույթ» միջոցառման շրջանակներում կատարվել է 990.0 հազ. դրամի կապիտալ ծախս: ՓԲԸ-ի կողմից չի ապահովվել ՀՀ ֆինանսների նախարարի 09.01.2007թ. N 5 հրամանի «Ընթացիկ ծախսերի դասակարգման կիրառման ցուցումները» N 16 հավելվածի պահանջը, որի համաձայն ընթացիկ դրամաշնորհները տրվում են ընթացիկ ծախսերի և պաշարների ձեռք բերման ֆինանսավորման համար:

«ՄԿՈՒ բարեփոխումների արդյունքների գնահատում» խորհրդատվական ծառայությունը (3,060.0 հազ. դրամ) իրականացվել է անհատ խորհրդատուների

կողմից՝ առանց «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով խորհրդատվական ծառայության գնման համապատասխան ընթացակարգի ապահովման:

ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ. N 566-Ն որոշմամբ սահմանվել է «Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին պայմանագրի» օրինակելի ձևը:

2015-2016թթ. նախարարության և ՓԲԸ-ի միջև կնքված պայմանագրերում բացակայում են վերը նշված պայմանագրի օրինակելի ձևով սահմանված որոշ կարևոր և անհրաժեշտ դրույթներ:

Մասնավորապես կնքված պայմանագրում չեն նախատեսվել՝

1) 2.3.2 կետը, այն է՝ «Պետական մարմինը պարտավոր է՝ կատարել ծրագրի (առանձին միջոցառումների) իրականացման մոնիթորինգ՝ անհրաժեշտության դեպքում համագործակցելով այլ պետական կառավարման մարմինների հետ»:

2) 2.3.4. կետը, այն է՝ «Իրականացված միջոցառման մասին ներկայացված կատարողական հաշվետվությունների վերաբերյալ համապատասխան որոշում ընդունել դրանք ստանալու օրվանից մինչև 20 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Եթե ներկայացված հաշվետվությունների համաձայն իրականացված միջոցառումը համապատասխանում է ծրագրի և սույն պայմանագրի պահանջներին, ապա դրանք ընդունվում են: Ընդ որում, պետական մարմինը հաշվետվությունն ընդունելու դեպքում եռօրյա ժամկետում դրա մասին գրավոր ծանուցում է կազմակերպությանը»:

ՓԲԸ-ն նախարարություն է ներկայացրել եռամսյակային հաշվետվություններ, սակայն ֆինանսավորումն իրականացվել է ամսական կտրվածքով:

3) 2.4.2 կետը, այն է՝ «Պայմանագրով նախատեսված ֆինանսական միջոցներն օգտագործել ծրագրով և (կամ) սույն պայմանագրով սահմանված նպատակներով ու չափաքանակներով»:

4) 2.4.8 կետը, այն է՝ «Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ապրանքները, աշխատանքները և ծառայությունները ձեռք բերել «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով՝ պետության կարիքների համար կատարվող գնումների կանոններին համապատասխան»:

5) 8.1. կետը, այն է՝ «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատված ծրագիրը հանդիսանում է սույն պայմանագրի անբաժանելի մասը»:

2015թ. որոշմամբ ծրագրով սահմանվել են ոչ ֆինանսական (քանակական) ցուցանիշներ, որոնք չեն ապահովվել:

«Հայաստանի Հանրապետության 2016թ. պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով նախարարությանը ՄԿՈԻ ծրագրով նախատեսվել է 166,436.9 հազ. դրամ: Միջոցները նախատեսվել են «Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային կազմակերպություններին» հոդվածով: ՄԿՈԻ ծրագրի կատարող է սահմանվել ՓԲԸ-ն:

ՓԲԸ-ի կողմից նախարարություն ներկայացված 2016թ. բյուջետային հայտով (որը նախարարության կողմից ներկայացվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարություն) ՄԿՈՒ ծրագրով նախատեսվել է 166,171.2 հազ. դրամ, որից ընդհանուր բնույթի ծառայություններ (միջոցառումներ)՝ 124,192.7 հազ. դրամ, ՄԿՈՒԶԱԿ-ի պահպանման ծախսեր՝ 41,978.5 հազ. դրամ, այդ թվում էլեկտրաէներգիայի, ջեռուցման, կապի ծառայության, տրանսպորտի պահպանման, կոմունալ և այլ ծախսեր՝ 9,562.3 հազ. դրամ:

11.02.2016թ.-ին նախարարության և ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է «Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների մասին» 166,436.9 հազ. դրամի պայմանագիր (այսուհետ՝ պայմանագիր): Պայմանագրի հավելվածով սահմանված թվով 11 միջոցառումների իրականացման համար նախատեսվել է 118,420.0 հազ. դրամ և ՄԿՈՒԶԱԿ-ի պահպանման ծախսեր՝ 48,016.9 հազ. դրամ:

2016թ.-ին համաձայն հաշվետվության ձև Հ-2-ի ՄԿՈՒ ծրագրով 01.07.2016թ.-ի դրությամբ ֆինանսավորումը ցույց է տրվել 69,903.5 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը՝ 43,034.4 հազ. դրամ, այն դեպքում, երբ փաստացի ծախսը կազմել է 30,784.1 հազ. դրամ կամ հաշվետվությամբ փաստացի ծախսը ցույց է տրվել կատարվածից 12,250.3 հազ. դրամով ավելի:

ՄԿՈՒԶԱԿ-ի պահպանման համար նախատեսված 48,016.9 հազ. դրամ ծախսերից 01.07.2016թ.-ի դրությամբ փաստացի կատարված ծախսը կազմել է 14,854.7 հազ. դրամ, այդ թվում՝ աշխատավարձ 12,961.9 հազ. դրամ, գործուղման ծախսեր՝ 1,282.5 հազ. դրամ, գրասենյակային և տնտեսական ծախսեր՝ 610.3 հազ. դրամ:

ՀՀ կառավարության 24.12.2015թ. N 1555-Ն որոշման (այսուհետ՝ որոշում) N11 հավելվածի (ՀՀ 2016թ. պետական բյուջեի ոչ ֆինանսական ցուցանիշներ) համաձայն ՄԿՈՒ ծրագրի իրականացման նպատակով սահմանվել է մշակման ենթակա «կրթական պետական մասնագիտական չափորոշիչների և մոդուլային ծրագրերի»՝ քանակը, յուրաքանչյուրից 17 հատ: Սակայն նախարարության և ՓԲԸ-ի միջև 11.02.2016թ. կնքված պայմանագրի հավելվածով նախատեսվել է յուրաքանչյուրից մշակել 12-ը, որոնց համար նախատեսվել է համապատասխանաբար 26,928.0 հազ. դրամ (մեկ միավորի միջին արժեքը կազմում է 2,244.0 հազ. դրամ) և 14,280.0 հազ. դրամ (մեկ միավորի միջին արժեքը կազմում է 1,190.0 հազ. դրամ): Փաստացի չի ապահովվել ՀՀ կառավարության վերը նշված որոշմամբ սահմանված քանակը կամ պայմանագրով նախատեսվել է յուրաքանչյուրից 5 հատով պակաս, որոնց մշակման համար պետական բյուջեով հատկացվող գումարը (ելնելով մեկ միավորի միջին արժեքից) կազմում է 17,170.0 հազ. դրամ: Ֆինանսավորումը կարող է իրականացվել մշակման ենթակա չափորոշիչների թվին համապատասխան, այսինքն պետական բյուջեի համապատասխան ծրագրով նախատեսվածից (166,436.9 հազ. դրամ) 17,170.0 հազ. դրամով պակաս:

**«Բարձրագույն մասնագիտական կրթության գնահատման
համակարգի բարեփոխումներ» ծրագիր**

2015թ. «ՀՀ պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենքով կրթության և գիտության նախարարությանը (այսուհետ նախարարություն) «Բարձրագույն մասնագիտական կրթության գնահատման համակարգի բարեփոխումներ» ծրագրով (այսուհետ ծրագիր) դրամաշնորհի տեսքով նախատեսվել և հատկացվել է 140,000.0 հազ.դրամ:

2015թ. բյուջետային հայտով նախատեսվել է 190,000.0 հազ.դրամ 11 միջոցառումների իրականացման համար: Կրթության և գիտության նախարարի (այսուհետ նախարար) կողմից հաստատված նախահաշվով նախատեսվել է 140,000.0 հազ.դրամ, թվով 8 գործողության (միջոցառում) համար:

Դրամաշնորհի ստացող սյուբեկտներ են հանդիսացել «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ն՝ 90,000.0 հազ.դրամ և «Ակադեմիական փոխճանաչման և շարժունության ազգային տեղեկատվական կենտրոն» հիմնադրամը՝ 50,000.0 հազ.դրամ:

ՀՀ կառավարության 18.12.2014թ. N1515-Ն որոշման համաձայն, ծրագրի նպատակն է՝ ԲՈՒՀ-երում կրեդիտային համակարգի և ուսանողների վարձավճարների տարբերակված մեխանիզմների ներդրումը:

Վերջնական արդյունքը՝ գիտելիքների տնտեսության և գիտության զարգացման արդի պահանջներին համապատասխան բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական որակավորում ունեցող մասնագիտների պատրաստումը:

Ոչ ֆինանսական (քանակական) ցուցանիշը՝ Կրեդիտային համակարգի և ուսանողների վարձավճարների տարբերակված մեխանիզմների անցած 20 պետական ԲՈՒՀ-եր:

Ծրագրի (90,000.0 հազ. դրամի մասով) իրականացման նպատակով նախարարությունը 2015թ. հունվարի 20-ին «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի հետ կնքել է 90,000.0 հազ.դրամի «Հանձնարարության Պայմանագիր» (այսուհետ պայմանագիր), շրջանցելով ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ. N566-Ն որոշմամբ հաստատված պետության կողմից «Դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին» պայմանագրի օրինակելի ձևը:

2015թ. պայմանագրի շրջանակներում նախահաշվով նախատեսված գործողություններն (միջոցառումները) իրականացվել և վճարումները կատարվել են ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի ՓԲԸ-ին ուղղված հանձնարարության գրությունների հիման վրա, հիմք ընդունելով հանձնարարության պայմանագրի 2.2.2 կետի պահանջը:

Նախարարի հանձնարարությամբ կատարվել են հետևյալ ծախսերը՝

- իրականացվել է թվով՝ 18 գործուղում, ծախսը կազմել է 10,213.2 հազ.դրամ
- Այլ աշխատանքների, ծառայությունների ձեռք բերման նպատակով ծախսված 68,856.6 հազ.դրամից 58,382.6 հազ.դրամի աշխատանքների և ծառայությունների ձեռք բերումն իրականացվել է առանց <<Գնումների մասին>> ՀՀ օրենքով սահմանված գնման ընթացակարգի ապահովման:

Այսպես՝

- Նախարարական գազաթափողովի ու Բոլոնիայի քաղաքականության 4-րդ ֆորումի (այսուհետ գազաթափողով) կայքի ստեղծման և սպասարկման (5,000.0 հազ.դրամ, որը նախատեսված չի եղել ծախսերի նախահաշվով), ինչպես նաև անգլալեզու studyinarmenia. org և amhe.am բարձրագույն կրթության պորտալի սպասարկման համար (5,000.0 հազ.դրամ) «Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին համաձայն պայմանագրերի հատկացվել է 10,000.0 հազ.դրամ,
- <<ԷՅ ՍԻ ԷՍ>> ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրի համաձայն, ՍՊԸ-ին է փոխանցվել 12,325.0 հազ.դրամ՝ գազաթափողովի կոնֆերենս համակարգի համընթաց թարգմանչական տեխնիկայի ապահովման և սպասարկման ծառայության մատուցման համար (միջոցառումը ինչպես բյուջետային հայտով, այնպես էլ ծախսերի նախահաշվով նախատեսված չի եղել): Աշխատանքների կատարման մասին հանձնման-ընդունման արձանագրություն չի կազմվել
- Գազաթափողովի մասնակիցներին <<Օջախ>> ռեստորանային համալիրում պաշտոնական ճաշկերույթի կազմակերպման համար համաձայն պայմանագրի փոխանցվել է 11,220.0 հազ.դրամ: Ինչպես <<Օջախ>> ՍՊԸ-ի և ՓԲԸ-ի միջև կնքված <<Ծառայությունների մատուցման պայմանագրի>> այնպես էլ ՍՊԸ-ի կողմից դուրս գրված հարկային հաշվում չի նշվել մասնակիցների թիվը, միավորի գինը (միջոցառումը ինչպես բյուջետային հայտով, այնպես էլ ծախսերի նախահաշվով նախատեսված չի եղել): Աշխատանքների կատարման մասին հանձնման-ընդունման արձանագրություն չի կազմվել
- Իրականացված 4,445.4 հազ.դրամի միջոցառումներն առընչություն չունեն ծրագրի նպատակների հետ, այսպես
 - Առանց պայմանագրի կնքման <<Օջախ>> ռեստորանային համալիրում (1,500.0 հազ.դրամ) և <<Սալոն>> ռեստորանում (243.0 հազ.դրամ) կազմակերպված ճաշկերույթների և <<Արմենիա>> հյուրանոցային համալիրին գիշերավարձի (302.4 հազ.դրամ) համար վճարումներ:
 - <<Սթրիթ վորկաութ ընդ Սթրիթլիֆտինգ>> մարզական հասարակական կազմակերպության և ՓԲԸ-ի միջև կնքված <<Բարեգործական նվիրաբերության>> պայմանագրի համաձայն ՀԿ-ին մարզաձևի Հայաստանի առաջնության անցկացման նպատակով փոխանցվել է 2,400.0 հազ.դրամ:

Միջոցառումները նախատեսված չեն եղել ինչպես բյուջետային հայտով՝ այնպես էլ նախահաշվով

- <<ԱՅ ՓԻ Էս ՍԻ>> քաղաքական և սոցիոլոգիական խորհրդատվությունների ինստիտուտ ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրի համաձայն ուսանողների կենսաոճի, սոցիալ-տնտեսական կարիքների հետազոտության համար ՍՊԸ-ին որպես կանխավճար փոխանցվել է պայմանագրով նախատեսված ամբողջ գումարը՝ 15,402.3 հազ.դրամ: Աշխատանքների տեխնիկական առաջադրանք չի կազմվել: ՍՊԸ-ն աշխատանքներն իրականացրել է նախարարության աշխատակազմի բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության վարչության կողմից կազմված հարցաշարով:
- Բարձրագույն մասնագիտական կրթության համակարգը կարգավորող ՀՀ օրենսդրության վերանայման և բարելավման նպատակով նախարարի հրամանով ստեղծված 8 անձից բաղկացած աշխատանքային փորձագիտական խմբի վարձատրություն՝ 4,990.0 հազ.դրամ:
- Գազաթափողովի կազմակերպման և անցկացման նպատակով <<Ակադեմիական փոխճանաչման և շարժունության ազգային տեղեկատվական կենտրոն>> հիմնադրամին հատկացվել է 10,474.0 հազ.դրամ (միջոցառումը նախատեսված չի եղել ինչպես բյուջետային հայտով, այնպես էլ նախահաշվով):

ՓԲԸ-ի կողմից, նախարարություն ներկայացված հաշվետվությունում (եռամսյակային և տարեկան) բացակայում են ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերը: Պայմանագրի 3.3 կետի համաձայն, նախարարությունը ՓԲԸ-ի կրած ծախսերը հատուցում է ներկայացված հաշվետվության և ծախսը հիմնավորող փաստաթղթերի հիման վրա, հաշվետվությունը ստանալուց 5 բանկային օրվա ընթացքում: Նախարարությունը ՓԲԸ-ից չի պահանջել, իսկ ՓԲԸ-ն էլ իր հերթին հաշվետվության հետ չի ներկայացրել կատարված ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերը, սակայն 2015թ ընթացքում ֆինանսավորվել է պայմանագրով նախատեսված ամբողջ գումարը՝ 90,000.0 հազ.դրամ, որից չօգտագործված 2,924.2 հազ.դրամը նախարարի հանձնարարությամբ (2016թ. հունվարի 16-ի ճշտված նախահաշվով) ՓԲԸ-ն վերադարձրել է պետական բյուջե:

ՓԲԸ-ի կողմից նախարարություն ներկայացված 2015թ-ի «Հիմնարկի կատարած բյուջետային ծախսերի և բյուջետային պարտքերի մասին» հաշվետվությամբ (այսուհետ հաշվետվություն) 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ դրամարկղային և փաստացի ծախսը ցույց է տրվել 87,075.8 հազ.դրամ, այն դեպքում երբ ուսումնասիրության արդյունքներով փաստացի ծախսը կազմել է 80,075.8 հազ.դրամ, կամ փաստացի ծախսը ցույց է տրվել կատարվածից 7,000.0 հազ.դրամով ավելի: Վերջինս ՓԲԸ-ի և «Արմնյուզ» ՓԲԸ-ի միջև 30.10.2015թ կնքված «Հեռուստահաղորդման նկարահանման և հեռարձակման» համար

պայմանագրով նախատեսված, սակայն 01.01.2016թ. դրությամբ չօգտագործված գումարն է:

2015թ. մայիսի 13-15-ը Երևան քաղաքում գազաթափողովի անցկացման հետ կապված անհրաժեշտ նյութատեխնիկական ապահովման, ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերման նպատակով, ծրագրի շրջանակներում նախարարության և «Ակադեմիական փոխճանաչման և շարժունության ազգային տեղեկատվական կենտրոն» հիմնադրամի (այսուհետ հիմնադրամ) միջև կնքվել է «Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին» է 50,000.0 հազ.դրամի N0961/21 պայմանագիրը:

Հիմնադրամը միջոցառման կազմակերպման և անցկացման նպատակով, «Էքսպոմեդիա» ՍՊԸ-ին (այսուհետ ՍՊԸ) հետ կնքել է «Ծառայությունների մատուցման գնման» (տպագրության, տեխնիկական միջոցների ապահովման, գազաթափողովի մասնակիցների և պատվիրակությունների համար նախատեսված հյուրասիրության, դահլիճի համար վարձակալած հարմարանքների և այլ պարագաների, գազաթափողովի հետ կապված այլ կազմակերպչական ծախսեր) 61,729.3 հազ.դրամի պայմանագիր:

Հիմնադրամի կողմից տրամադրված տեղեկատվության համաձայն <<Էքսպոմեդիա>> ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրի ընդհանուր արժեքից (61,729.3 հազ.դրամի) 50,000.0 հազ.դրամի վճարումներն իրականացվել են ծրագրի շրջանակներում 2015թ. հիմնադրամին վերը նշված պայմանագրով հատկացված միջոցներից: Դրանք ուղղվել են ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրով նախատեսված և իրականացված (տպագրական աշխատանքներ՝ 14,973.7 հազ.դրամ, գազաթափողովի տեխնիկական միջոցների ապահովում՝ 16,129.3 հազ.դրամ, գազաթափողովի մասնակիցների և պատվիրակությունների համար նախատեսված հյուրասիրություն՝ 18,863.8 հազ.դրամ) աշխատանքների և ծառայությունների վճարումներին:

Պայմանագրի <<տեխնիկական բնութագրի>> համաձայն ծախսերը նախատեսվել են 550 մասնակցի հաշվով, հյուրասիրության ծախսեր 600 մասնակցի հաշվով:

Հիմնադրամի կողմից տրամադրված տեղեկատվության ուսումնասիրության, ինչպես նաև ներկայացված տեղեկանքի արդյունքներով գազաթափողովին մասնակցել է շուրջ 600 մարդ, այդ թվում 498-ը՝ պաշտոնական հյուրեր, (այդ թվում 195-ը՝ Հայաստանի Հանրապետությունից, 235-ը՝ Բոլանիայի մասնակից պետություններից, 29-ը՝ միջազգային խորհրդատուներ, 39-ը՝ դիտորդներ արտերկրից), 39 կամավորներ, 63-ը՝ տեղական և արտասահմանյան ԶԼՄ-ների լրագրողներ:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ կառավարության 10.09.2009թ. <Հայաստանի Հանրապետություն ժամանող պաշտոնական պատվիրակությունների ընդունելության հետ կապված՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմինների կողմից կատարվող ծախսերի մասին> N1036-Ն որոշման (այսուհետ որոշում) 3-րդ կետով սահմանվել է, որ պետական կառավարման մարմինների ղեկավարները պաշտոնական

պատվիրակությունների՝ Հայաստանի Հանրապետություն ժամանումից 10 օր առաջ ՀՀ վարչապետի հաստատմանն են ներկայացնում պաշտոնական ընդունելությունների վերաբերյալ համապատասխան որոշման նախագիծ, ինչը նախարարության կողմից չի ապահովվել:

Տեխնիկական բնութագրի համաձայն գազաթափողովի 600 մասնակիցների 2 օրվա հյուրասիրության համար, համաձայն գնման ժամանակացույցի 3-րդ կետի նախատեսվել է 18,863.8 հազ.դրամ՝ մեկ անձի հաշվով 1 օրվա ծախսը կազմում է՝ 15720 դրամ (18,863.8 հազ.դրամ:600մասնակից:2օր, այդ թվում սուրճի ընդմիջում):

Վերը նշված որոշմամբ հաստատված հավելվածի համաձայն պատվիրակության մեկ անդամի հետ կապված սննդի օրական ծախսը սահմանվել է մինչև 8000 դրամ, սուրճի ընդմիջման հետ կապված ծախսը՝ մինչև 1500 դրամ:

Գազաթափողովի մասնակիցների հյուրասիրության օրական ծախսը վերոհիշյալ որոշմամբ սննդի (8000 դրամ x 2 օր) և սուրճի ընդմիջման (1500 դրամ x 3 անգամ) համար սահմանված առավելագույն չափով հաշվարկելու արդյունքում հյուրասիրության ծախսը կկազմեր 12,300.0 հազ.դրամ ($((8000 \times 2 \times 600) + (1500 \times 3 \times 600) = 12,300)$), կամ նախատեսված և վճարվածից 6,563.8 հազ.դրամով պակաս (18,863.8 հազ.դրամ-12,300.0 հազ.դրամ):

Գազաթափողովի անցկացման նախապատրաստական աշխատանքներն իրականացնելու համար կրթության և գիտության նախարարի հանձնարարությամբ ծրագրով ՓԲԸ-ին հատկացված միջոցներից, վերջինս հիմնադրամին է փոխանցել 10,474.0 հազ.դրամ, որի շրջանակներում կնքվել է թվով 3 պայմանագիր, այդ թվում՝ 2015թ մայիսի 13-15-ը Կ.Դեմիրճյանի անվան ՄՀՀ-ում կայանալիք միջոցառման աշխատանքների անխափան ընթացքը դահլիճում ապահովելու, դահլիճի մաքրման, լուսային, հնչյունային սարքավորումների շահագործման ծառայությունների և շարժասանդուղքի աշխատանքի ապահովման ծառայությունների մատուցման նպատակով: Հիմնադրամը առանց <Գնումների մասին> ՀՀ օրենքով սահմանված որևէ ընթացակարգի ապահովման, 3,767.6 հազ.դրամի (ներառյալ հարկերը) ծառայությունների մատուցման ուղիղ պայմանագիր է կնքել քաղաքացի Արթուր Գասպարյանի հետ: Վճարումը կազմել է 2,613.8 հազ.դրամ (առանց եկամտային հարկի):

<<Հայաստանի Հանրապետության 2016թ պետական բյուջեի մասին>> ՀՀ օրենքով նախարարությանը վերը նշված ծրագրով դրամաշնորհի տեսքով նախատեսվել է 90,000.0 հազ.դրամ:

2016թ բյուջետային հայտով նախատեսվել է 90,000.0 հազ.դրամ՝ 8 միջոցառումների իրականացման համար: Հաստատված նախահաշվով նախատեսվել է 90,000.0 հազ.դրամ թվով 9 գործողության (միջոցառում) համար:

Դրամաշնորհ ստացող սյուբեկտ է հանդիսացել <Կրթության ազգային ինստիտուտ> ՓԲԸ-ն:

2016թ. հունվարի 25-ին նախարարության և ՓԲԸ-ի միջև կնքվել է 90,000.0 հազ.դրամի <Հանձնարարության Պայմանագիր>:

Ծախսերը կատարվել են նախարարի հանձնարարության գրությունների հիման վրա (ինչպես 2015 թվականին)

Նախարարի հանձնարարությամբ կատարվել են հետևյալ ծախսերը՝

- 2016թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ իրականացվել է 10 գործուղում, ծախսը կազմել է 6,025.5 հազ.դրամ:
- Այլ ծառայությունների ձեռք բերման նպատակով նախարարության հանձնարարության գրությունների համաձայն ՓԲԸ-ի կողմից իրականացվել է 25,662.8 հազ.դրամի ծախս այդ թվում.
- «Ակադեմիական փոխճանաչման և շարժունության ազգային տեղեկատվական կենտրոն հիմնադրամի» միջև կնքված պայմանագրի համաձայն փոխանցվել է 4,422.8 հազ.դրամ՝ ֆրանսիայում Բոլոնիայի քարտուղարության միջազգային անձնակազմի Հայաստանի ներկայացուցչի աշխատավարձը, որը բյուջետային հայտով նախատեսված չի եղել, սակայն նախատեսվել է նախահաշվով:
- «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի միջև կնքված պայմանագրի համաձայն հիմնադրամին է փոխանցվել 32,498.0 եվրոյին համարժեք՝ 17,740.0 հազ.դրամ՝ Որակի ապահովման եվրոպական ասոցիացիային (ENQA) լիիրավ անդամակցության և Որակի ապահովման եվրոպական (EQAR) գրանցամատյանում գրանցվելու և գնահատում անցնելու համար: Նշված միջոցառումը նախատեսված չի եղել ինչպես բյուջետային հայտով, այնպես էլ հաստատված նախահաշվով:

Պայմանագրի շրջանակներում ՓԲԸ-ի կողմից նախարարություն ներկայացված հաշվետվության համաձայն 2016թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ ֆինանսավորումը կազմել է 80,460.0 հազ.դրամ, դրամարկղային ծախսը՝ 80,460.0 հազ.դրամ, փաստացի ծախսը՝ 38,648.3 հազ.դրամ:

Ուսումնսիրությամբ պարզվեց, որ դրամարկղային և փաստացի ծախսը կազմում է 42,148.3 հազ.դրամ, (այդ թվում գործուղման ծախս՝ 6,025.5 հազ.դրամ, բանկային, այլ ծառայությունների ձեռք բերման ծախս՝ 25,662.8 հազ.դրամ, նախարարի 24.06.2016թ. N01/11.1/7446-16 հանձնարարության գրությամբ պետական բյուջե հետ վերադարձ՝ 10,460.0 հազ.դրամ), կամ նախարարություն ներկայացված հաշվետվությամբ ցույց չի տրվել 2015թ. հոկտեմբերի 30-ին ՓԲԸ-ի և <<Արմնյուզ>> ՓԲԸ-ի միջև կնքված <<Եռուստահաղորդման նկարահանման և հեռարձակման>> պայմանագրի շրջանակներում <<Արմնյուզ>> ՓԲԸ-ին 2016թ. մայիսի 26-ին փոխանցված 3,500.0 հազ.դրամը:

Հարկ է նշել որ 2016թ. ՓԲԸ-ի կողմից, պայմանագրի շրջանակներում նախարարություն ներկայացված հաշվետվությունում նույնպես բացակայում են ծախսերը հիմնավորող փաստաթղթերը, ինչը նախարարության կողմից չի պահանջվել: Առանց ծախսերի հիմնավորումների նախարարությունը առ 01.07.2016թ-ին ֆինանսավորել է 80,460.0 հազ.դրամ, (կամ ծրագրով նախատեսված գումարի 89,4%):

Եզրակացություն

«Կրթության բովանդակային և մեթոդական սպասարկում ու հանրապետության հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների վերապատրաստում» ծրագրի (այսուհետ ծրագիր) մասով

1. Ծրագրով հստակեցված չեն պայմանագրի հավելվածով նախատեսված գործողությունների արժեքային և քանակական ցուցանիշները:
2. ՀՀ կառավարության 18.12.2014թ-ի № 1515 որոշմամբ ծրագրով սահմանված վերապատրաստվող ուսուցիչների թիվը՝ ոչ ֆինանսական (քանակական) ցուցանիշը չի ապահովվել: 2015թ-ին փաստացի վերապատրաստվել է 8077 մանկավարժական կադր սահմանված 10000-ի փոխարեն):
3. Ծրագրի բյուջետային հայտով առանձին ծախսային հոդվածներով նախատեսվել են անհրաժեշտ միջոցներից ավելի միջոցներ, որոնք բաշխվել են նախահաշվի այլ հոդվածների վրա և օգտագործվել՝
 - բջջային հեռախոսակապի համար ծախս չի նախատեսվել, փաստացի կատարվել է 6,783.3 հազ. դրամի ծախս:
 - կապիտալ ծախսերի համար միջոցներ չեն նախատեսվել, սակայն կատարվել է 22,515.3 հազ.դրամի ծախս:

ՓԲԸ-ն իրավասու չէր կատարելու ինչպես կապիտալ, այնպես էլ բջջային հեռախոսակապի ծախս:

4. Բյուջետային հայտով միջոցներն առանց հիմնավորման և հաշվարկների նախատեսելու արդյունքում տարիների ընթացքում պետական բյուջեից տարբեր ծրագրերով հատկացված միջոցներից առաջացել են մնացորդներ, որը 01.01.2016թ-ի դրությամբ կազմում է 202,137.2 հազ դրամ (ավելին առկա են նաև ավանդադրված գումարներ):

5. ՓԲԸ-ն նախարարություն է ներկայացրել եռամսյակային հաշվետվություններ, սակայն ֆինանսավորումն իրականացվել է ամսական կտրվածքով, որը հանգեցրել է հաշվետվությամբ (ձև Հ-2) ներկայացված տվյալների անհամապատասխանության:

Առաջարկություններ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը՝

1. Բյուջետային միջոցների արդյունավետ և նպատակային օգտագործման նպատակով պետական բյուջեով ծրագրի միջոցները նախատեսել սուբսիդիայի ձևով, որը կապահովի կատարված ծախսերին համապատասխան միջոցների հատկացումը:
2. Հաշվի առնելով այն իրողությունը, որ տարիներ շարունակ ՓԲԸ-ն հիմնականում իրականացրել է նույն ծրագրերը և յուրաքանչյուր տարի հատկացված դրամաշնորհային միջոցներից առաջացել են մնացորդներ (01.01.2016թ-ի դրությամբ կազմել է 202,137.2 հազ դրամ), ինչպես նաև առկա են ավանդադրված գումարներ, բյուջետային միջոցները խնայելու նպատակով դրանք 2017թ-ին կարող են ուղղվել ՓԲԸ-ի կողմից իրականացվող «Կրթության բովանդակային և մեթոդական սպասարկում ու հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների վերապատրաստում» ծրագրի ֆինանսավորմանը:
3. Հաշի առնելով այն, որ ծրագրերով ֆինանսավորումն իրականացվում է ամսական կտրվածքով ծրագրերի իրականացման նպատակով կնքվող պայմանագրերում նախատեսել ծախսերի վերաբերյալ հաշվետվությունների (այդ թվում բովանդակային) ամենամսյա ներկայացման պահանջ և հստակ ժամկետ, որով կապահովվի ծախսերի նկատմամբ վերահսկելիությունը, ինչպես նաև դրանց համապատասխան ֆինանսավորումը:
4. Ելնելով ՓԲԸ-ի կանոնադրությամբ սահմանված գործունեության նպատակից (որը շահույթ ստանալն է), գրականության փորձաքննությունն իրականացնել վճարովի հիմունքներով, ՀՀ ԿԳ նախարարի 14.12.2012թ.-ի թիվ 1144-Ն հրամանով հաստատված գործող կարգում կատարելով ՀՀ օրենսդրությանը չհակասող համապատասխան փոփոխություններ և լրացումներ:

<<Կրթության ազգային ինստիտուտ>> ՓԲԸ-ին՝

1. Ծրագրերի բյուջետային հայտերով նախատեսել ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ, հիմնավորված ֆինանսական միջոցներ:
2. Ապահովել պայմանագրով նախատեսված ՓԲԸ-ի պարտավորությունների պատշաճ կատարումը:
3. Ծրագրի նախահաշիվը կազմել բյուջետային հայտի հոդվածներին և դրանցով նախատեսված չափերին համապատասխան:

Եզրակացություն

«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈՒ) բարեփոխումներ» ծրագրի
(այսուհետ՝ ՄԿՈՒ ծրագիր) մասով

1. ՄԿՈՒ ծրագրի կատարման նպատակով տրամադրվող պետական աջակցության պայմանագրերը կազմվել են ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ.-ի N 566-Ն որոշմամբ հաստատված պայմանագրի օրինակելի ձևի համեմատ որոշ բացթողումներով:
2. Չի ապահովվել ՀՀ կառավարության 18.12.2014թ. և 24.12.2015թ. N 1555-Ն որոշումների N11 հավելվածով (ՀՀ 2015թ. և 2016թ. պետական բյուջեի ոչ ֆինանսական ցուցանիշներ) ծրագրի իրականացման նպատակով 2015թ. սահմանված՝ «չափորոշիչների և գնահատման չափանիշների մշակում» և «ներդրված մոդուլային ծրագրեր»-ի քանակը, պայմանագրով կատարվել է սահմանվածից յուրաքանչյուրից 7 հատով պակաս և 2016թ.-ին սահմանված՝ մշակման ենթակա «կրթական պետական մասնագիտական չափորոշիչների և մոդուլային ծրագրերի» քանակը, պայմանագրով նախատեսվել է յուրաքանչյուրից 5 հատով պակաս: 2015թ. չափորոշիչների և մոդուլային ծրագրերի մշակման համար պետական բյուջեով ավելի հատկացված գումարը կազմում է 24,038.0 հազ. դրամ: 2016թ. ֆինանսավորումը կարող է իրականացվել պայմանագրով նախատեսված մշակման ենթակա չափորոշիչների և մոդուլային ծրագրերի թվին համապատասխան, այսինքն պետական բյուջեով (ծրագրով) նախատեսված միջոցներից 17,170.0 հազ. դրամով պակաս:
3. ՄԿՈՒ ծրագրի 2015-2016թթ. բյուջետային հայտի և հաստատված նախահաշվի միջև առկա են անհամապատասխանություններ: Բյուջետային հայտով առանձին ծախսային հոդվածներով նախատեսվել են անհրաժեշտ ծախսերից ավելի միջոցներ: Ծախսերը նախատեսվել են առանց հիմնավորման և հաշվարկների: ՄԿՈՒԶԱԿ-ը իրեն ամրացված շենք, շինություններ, տրանսպորտային միջոց չունի, որևէ ծառայության բաժանորդ չի հանդիսանում, գործում է ՓԲԸ-ին պատկանող շենքում՝ զբաղեցնում է 4 սենյակ և հանդիսանում է ՓԲԸ-ի կառուցվածքային ստորաբաժանում, սակայն բյուջետային հայտով նախատեսվել է էլեկտրաէներգիայի, ջեռուցման, կապի ծառայության, տրանսպորտի պահպանման, կոմունալ և այլ ծախսեր (2015թ-ին նախատեսվել է 9,111.2 հազ. դրամ, 2016թ.-ին՝ 9,562.3 հազ. դրամ):

Հաշվետվությամբ ցույց տրված փաստացի ծախսը չի համապատասխանում իրականությանը: 2015թ. հաշվետվությամբ ֆինանսավորումը և փաստացի ծախսը ցույց է տրվել 162,963.6 հազ. դրամ, այն դեպքում, երբ փաստացի ծախսը կազմել է 129,600.9 հազ. դրամ, կամ փաստացի ծախսը ցույց է տրվել 33,362.7 հազ. դրամով ավելի: 2016թ.-ի ՄԿՈՒ ծրագրով 01.07.2016թ.-ի դրությամբ կիսամյակի հաշվետվությամբ ֆինանսավորումը ցույց է տրվել 69,903.5 հազ. դրամ, փաստացի ծախսը՝ 43,034.4 հազ. դրամ, այն դեպքում, երբ փաստացի ծախսը կազմել է 30,784.1 հազ. դրամ կամ 12,250.3 հազ. դրամով փաստացի ծախսն ավելի է ցույց տրվել:

4. «ՄԿՈՒ բարեփոխումների արդյունքների գնահատում» խորհրդատվական ծառայությունն (3,060.0 հազ. դրամ) իրականացվել է անհատ խորհրդատուների կողմից՝ առանց «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով խորհրդատվական ծառայության գնման համապատասխան ընթացակարգի ապահովման:

5. ՄԿՈՒ ծրագրով կատարված ծախսերի առանձնացված հաշվառում չի վարվում (մասնավորապես ՄԿՈւԶԱԿԻ-ի ապարատի պահպանման ծախսերի մասով):

Առաջարկություններ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը՝

1. Նախարարության և ՓԲԸ-ի միջև պայմանագրերը կնքել ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ. N 566-Ն որոշմամբ՝ «Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին պայմանագրի» սահմանված օրինակելի ձևի դրույթներին համապատասխան:
2. ՄԿՈՒ ծրագրի իրականացման նպատակով ՓԲԸ-ի հետ կնքվող պայմանագրերում գործողությունների ոչ ֆինանսական ցուցանիշները նախատեսել ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշումներով սահմանված ոչ ֆինանսական ցուցանիշներին (քանակներին) համապատասխան:
3. 2015թ.-ին չափորոշիչների և մոդուլային ծրագրերի մշակման համար ծրագրով ավել հատկացված 24,038.0 հազ. դրամը ենթակա է փոխանցման պետական բյուջե:

«Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին՝

1. Նախարարություն ներկայացվող հաշվետվությամբ ներկայացնել փաստաթղթերով հիմնավորված, արժանահավատ տեղեկատվություն:

2. ՄԿՈՒ ծրագրով կատարված ծախսերի հաշվառումն իրականացնել այլ ծրագրերից առանձնացված:

Եզրակացություն

«Բարձրագույն մասնագիտական կրթության գնահատման
համակարգի բարեփոխումներ» ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագիր) մասով

1. Նախարարությունը շրջանցելով ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ. թիվ 566-Ն որոշմամբ հաստատված «Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին» պայմանագրի օրինակելի ձևը, ՓԲԸ-ի հետ կնքել է հանձնարարության պայմանագիր, որի հետևանքով վերոնշյալ ծրագրով նախատեսված միջոցներից 58,382.7 հազ.դրամի աշխատանքներն ու ծառայություններն իրականացվել են առանց «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ընթացակարգերի ապահովման:
2. Պայմանագրի շրջանակներում 2015թ.-ին կատարված 4,445.4 հազ.դրամի ծախսը առնչություն չունի ծրագրի նպատակի հետ:
3. Ձեռքբերված աշխատանքների և ծառայությունների համար հանձնման-ընդունման արձանագրություններ հիմնականում չեն կազմվել, ինչպես նաև առանձին դեպքում ծախսերը կատարվել են առանց պայմանագրի կնքման:
4. ՓԲԸ-ի կողմից նախարարություն ներկայացված հաշվետվություններով փաստացի ծախսերը չեն համապատասխանում իրականությանը:
5. Նախարարության կողմից հաշվետվությունն ընդունվել և ֆինանսավորումն իրականացվել է առանց պայմանագրով նախատեսված հաշվետվության հետ պահանջվող ծախսը հիմնավորող փաստաթղթերի առկայության:
6. Բյուջետային հայտով նախատեսվել և իրականացվել են գործողություններ, որոնք չեն ներառվել նախահաշվում, իսկ որոշ դեպքերում կատարվել են ծախսեր, որոնք նախատեսված չեն եղել ինչպես բյուջետային հայտով, այնպես էլ նախահաշվով:
7. ՀՀ կառավարության 10.09.2009թ. <Հայաստանի Հանրապետություն ժամանող պաշտոնական պատվիրակությունների ընդունելության հետ կապված՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմինների կողմից կատարվող ծախսերի մասին> N1036-Ն որոշմամբ (այսուհետ որոշում) պատվիրակության անդամի սննդի հետ կապված օրական ծախսը սահմանված է մինչև 8000 դրամ, սուրճի ընդմիջման ծախսը՝ մինչև 1500 դրամ: Եվրոպական բարձրագույն կրթական տարածքի նախարարական գագաթաժողովի ու Բոլոնիայի քաղաքականության 4-րդ ֆորումի մասնակիցների հյուրասիրության ծախսը, որոշմամբ սահմանված առավելագույն չափերով հաշվարկելու արդյունքում կկազմեր նախատեսված և վճարվածից 6,563.8 հազ. դրամով պակաս:

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը՝

1. Ծրագիրն իրականացնել ՀՀ կառավարության 29.04.2010թ. թիվ 566-Ն որոշմամբ հաստատված «Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով տրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին» պայմանագրի օրինակելի ձևին համապատասխան կնքված պայմանագրի շրջանակներում (բացառելով «Հանձնարարության պայմանագրի» կնքումը):
2. Բյուջետային հայտը կազմել համապատասխան հիմնավորումներով և հաշվարկներով:
3. Նախատեսված միջոցներն ուղղել բացառապես ծրագրի նպատակների իրականացմանը:

Համաձայն «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել՝ ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ: